

Tuulivoimapuisto Soidinmäki Oy/Megatuuli Oy
Teknobulevardi 3-5
01530 VANTAA

Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta

Hanke: **Soidinmäen tuulivoimahanke**

Päätöspyyntö YVA -menettelystä

Megatuuli Oy on pyytänyt 7.10.2013 Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) yhteysviranomaisen päätöstä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamistarpeesta Soidinmäen tuulivoimahankkeeseen, laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä 468/1994 (YVA -laki).

Hankkeen kuvaus

Hankealue sijaitsee Saarijärven kaupungissa, noin 16 km keskustasta lounaaseen. Megatuuli suunnittelee yhteensä kuuden tuulivoimalan rakentamista. Alustava tuulivoima-alue on kooltaan noin 11,4 km² jakautuen kolmelle alueelle; Soidinmäki (3 voimalaa), Kortemäki (2 kpl) ja Leppäperä (1 kpl). Voimaloiden teho olisi yhteensä enintään noin 27 megawattia. Niiden napakorkeudet on arvioitu noin 140 metriä ja kokonaiskorkeudeksi enintään noin 205 metriä. Hankealueen läheisyyteen on tarkoitus rakentaa sähköasema, mistä sähkö siirretään koilliseen Saarijärven keskustan pohjoispuolella olevalle Fingridin sähköasemalle, missä liitytään 110 kilovoltin linjaan. Sähkön siirron reittivaihtoehdot tarkentuvat myöhemmin.

Kuuleminen

7.10.2013 pidetyssä neuvottelussa Megatuuli Oy:n edustajat esittelivät alustavasti hanketta ELY-keskukselle. Tämä neuvottelu oli ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 468/1994 6§ tarkoittama hankkeesta vastaavan kuuleminen. Yhteysviranomainen on keskustellut hankkeesta Saarijärven kaupungin ympäristönsuojelu- ja kaavoitusviranomaisen kanssa. Megatuuli lähetti 17.12.2013 arvioinnin Kulhanvuoren Natura alueen huomioonottamisesta hankkeessa.

Ratkaisu

Keski-Suomen ELY-keskus päättää, että Soidinmäen tuulivoimahankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 468/1994 mukaista arviointimenettelyä.

Päätöksen perustelut

Hanke ovat kooltaan 6 tuulivoimalaa, joiden teho jää alle 30 megawatin. YVA-asetuksen mukaan (713/2006, muutettu asetus 359/2011) hankkeet, joihin sovelletaan arviointimenettelyä YVA -lain 4§:n 1 momentin nojalla, ovat asetuksen 6§:n hankeluettelon kohta 7) energian tuotanto: e) kohdan mukaan tuuli-

voimahankkeet, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 tai kokonaisteho vähintään 30 megawattia.

YVA -lain 4§:n 2 momentin mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen olennaiseen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, tämän lain 4§:n 1. momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

YVA -lain 6§:n mukaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta 4§:n 2 momentissa tarkoitettuihin hankkeisiin. ELY-keskus on harkinnut vaikutusten merkittävyyttä tarkastelemalla Soidinmäen tuulivoimahanketta YVA -asetuksen (359/2011) 7§:n harkintaperusteiden valossa, joita ovat hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne. ELY-keskus on käyttänyt harkinnassaan hankkeesta vastaavan esittämiä tietoja hankkeen ominaisuuksista ja sijainnista. ELY-keskus on perehtynyt hankkeesta tehtyihin vaikutus selvityksiin, joista esitetään tarkempia huomioita:

Melu ja välke

Melu- ja välkevaikutuksista on laadittu karttapohjaisia arvioita. Meluarvioinnit on tehty sekä Valtioneuvoston päätöksen (1992) että ympäristöministeriön (2013) tuulivoimaloiden suunnitteluohjeen mukaisena. Tuulivoimaloissa on valmistaja-kohtaisia eroja melussa. Mallissa käytetyllä voimalatyypillä on mainittu olevan verrattain korkea melutaso. Hankkeen meluvaikutusten arvioinnissa on päädytty siihen, että arvioinnissa käytetyllä voimalatyypillä saavutetaan myös ympäristöhallinnon antamat tiukemmat melusuositukset, kun lähtömelutasoa alennetaan hieman kolmen voimalan osalta. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan korkeamman melutason voimalatyyppejä voidaan käyttää laskelmien pohjana, mutta voimalan valinnassa tulisi kuitenkin välttää tilannetta, missä sen tehoa joudutaan alentamaan melun vähentämiseksi.

Luontoselvitykset

Hankealueelle on tehty seuraavat luontoon kohdistuvat selvitykset:

- Ahlman, S. 2013: Saarijärven Soidinmäen tuulivoimapuiston pesimälinnusto-, viitasammakko- ja liito-oravaselvitys 2013.
- Ahlman, S. & Luoma, S. 2013: Saarijärven Soidinmäen tuulivoimapuiston lintujen kevätmuuttoselvitys 2013. Ahlman Group Oy.
- Tuominen, H. & Ahlman, S. 2013: Saarijärven Soidinmäen tuulivoimapuiston lepakkoiden kevätmuuttoselvitys 2013. Ahlman Group Oy.
- Ahlman, S. 2013: Saarijärven Soidinmäen tuulivoimapuiston lepakkoselvitys 2013. Ahlman Group Oy.

Ahlman, S. & Tuominen, H. 2013: Saarijärven Soidinmäen tuulivoimapuiston kasvillisuus selvitys 2013. Ahlman Group Oy.

Täydennys tiedusteluun Saarijärven Soidinmäen Tuulivoima-puiston ympäristövaikutusten arvioinnin soveltamismenettelyn tarpeesta: Maisemaan ja kulttuurihistoriallisiin arvoihin kohdistuvat vaikutukset 10.12.2013

Tuulivoimahanke Soidinmäki, Natura 2000 -arvioinnin tarveharkinta; Kulhanvuoren alue (FI0900112, SCI ja SPA) 12.12.2013

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan luontoselvityksissä on esitetyistä täydennyksistä huolimatta puutteita. Linnustonselvityksistä puuttuu varsinkin syysmuuton seuranta, mikä on perusteltua laatia hankkeen jatkokäsittelyissä. Lisäksi osalla alueesta on jatkossa syytä selvittää tarkemmin maakotkan pesimäaikaista liikkumista.

Osa hankealueesta sijaitsee Kulhanvuoren Natura 2000-alueen läheisyydessä, lähimmillään vain runsaan kilometrin etäisyydellä. Kulhanvuoren Natura-alue sisältyy Natura -verkostoon sekä luonto- että lintudirektiivin mukaisena kohteena, joten luonnonsuojelulain 65-66 §:ien mukainen Natura-vaikutusten arvioinnin tarve tulee tarvittaessa selvittää hankkeen tarkennetun suunnittelun ja lupakäsittelyn yhteydessä. Lisäksi jatkovaiheissa tulee ottaa huomioon, että hankealueen läheisyyteen sijoittuu Haasianevan laidan METSO- metsiensuojeluohjelman kohde, joka on hankittu valtiolle luonnonsuojelutarkoitukseen (kiinteistö 729-406-2-217).

Kulhanvuoren Natura2000-alueelle kohdistuvien vaikutusten arviointi pohjautuu Kulhanvuoren Natura-alueen valintaperusteena olevien luontodirektiivin luontotyyppien ja lajien sekä lintudirektiivin lajien luetteloon suhteessa tuulivoimapuiston selvitysalueelta tehtyihin pesimälinnusto- ja liito-oravaselvityksiin. Tarveharkinnassa ei ole selvitetty Natura-alueen valintaperusteena olevien lajien tai luontotyyppien tarkempaa esiintymistä alueella. Natura-tarvearvioinnin epä-määräisyys on vaikeuttanut ELY-keskuksen asiassa tekemää harkintaa. Kokonaisuutena tuulivoimaloiden käytön aiheuttamat vaikutukset saattavat ulottua Natura-alueelle, vaikka tuulivoimaloiden rakentamisella ei olisikaan arvioinnissa esitetyn mukaisesti haitallisia vaikutuksia Natura-alueelle. Tämä puute nousee esille hankkeen jatkokäsittelyssä.

Linnustovaikutuksissa ELY-keskus on tunnistanut haittoja erityisesti kurjelle. Lajille sopivia ja todennäköisesti myös pesintään käytettyjä elinympäristöjä on kahden kilometrin päässä lähimmistä voimaloista (TIIRA:n havaintoarkistot), seudulla kulkee myös kurkien syksyinen muuton johtolinja. Johtopäätökset kurjen pesimäalueista tai lajin käyttämistä lentoreiteistä ovat siten puutteellisia.

Maisemaselvitykset

Hankkeesta vastaava Megatuuli Oy on toimittanut 10.12.2013 päivätyn täydennetyt selvityksen Soidinmäen tuulivoimapuiston maisemaan ja kulttuurihistoriallisiin arvoihin kohdistuvista vaikutuksista. Täydennetty selvitys herättää kysymyksiä havainnekuvien esitystekniikasta. Jos hankkeesta vastaavan teettä-

mää selvitystä verrataan Keski-Suomen liiton 3. vaihemaakuntakaavan taustaselvitykseen (http://www.keskisuomi.fi/filebank/22408-Keski-uomi_Visualisoinnit_uudet_alueet.pdf) on Pajumäen maakunnallisesti arvokkaalta maisema-alueelta tehdyissä havainnekuivissa voimaloiden maisemavaikutuksissa merkittäviä eroja. Liiton selvityksessä (tehty matalammalla voimalatyypillä) voimalat näkyvät selvästi, kun taas Megatuulen teettämässä selvityksessä (tehty korkeammalla voimalatyypillä) voimalat eivät näy lainkaan tai näkyvät todella heikosti. Epävarmuus maisemaselvityksen tuloksista on vaikeuttanut ELY-keskuksen harkintaa.

Yhteenveto

ELY-keskuksen harkinnan perusteella Soidinmäen tuulivoimahanke ei todennäköisesti aiheuta laadultaan ja laajuudeltaan YVA-lain 4§:n 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, eikä hanke ole siten YVA-lain 4§:n 2 momentin tarkoittama hanke. YVA-lain 25§:n mukaan hankkeesta vastaavalla on kuitenkin selvillä-olovelvollisuus hankkeen ympäristövaikutuksista. Mikäli hanke laajenee myöhemmin, YVA-menettelyn tarve tulee arvioida uudelleen.

Voimaloiden mahdolliset vaikutukset kaavoitettuihin mutta vielä rakentamattomiin alueisiin tulisi ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa. Kuudesta suunnitellusta voimalasta kolme tulisi sijoittumaan suurelta osin vaihemaakuntakaava-ehdotukseen merkitylle tuulivoima-alueelle. Hankkeen edellyttämä maankäytön ohjaus ja muu viranomaistoiminta kuuluu Saarijärven kaupungin toimivaltaan. Hankkeen toteuttamismahdollisuudet tulisi selvittää laaja-alaisesti asioita käsittelevässä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisessa menettelyssä. Jatko-suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota myös hankkeeseen liittyvän sähkölinjan ja tieverkon (rakennusaikaiset kuljetukset ja myöhemmin huoltotiet) ympäristövaikutusten tarkasteluun.

Sovelletut oikeusohjeet

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994) ja sen muuttamisesta (1584/2009) 4§, 6§, 19§ ja 25§ sekä valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (713/2006) ja sen muuttamisesta (359/2011) 4§, 6§, 7§ ja 8§, maankäyttö- ja rakennuslaki (1999/132) 35§, 36§, 39§, 77a-77e§, 125§, 137§, luonnonsuojelulaki (1587/2009) 65-66§

Muutoksenhaku

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä. Valituskirjelmä on toimitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun hankkeesta vastaava on saanut tiedon päätöksestä. Tähän päätökseen ei muutoin saa valittamalla hakea muutosta.

Kuuluttaminen

Päätös on nähtävillä Saarijärven kaupungin ilmoitustaululla ja sähköisenä Keski-Suomen ELY -keskuksen Internet-sivuilla osoitteessa: www.ymparisto.fi/yva > YVA-päätökset (aluevalinta Keski-Suomi).

Kari Lehtinen
ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen johtaja

Esa Mikkonen
ylitarkastaja

Jakelu Tuulivoimapuisto Soidinmäki Oy saantitodistuksin, liitteenä valitusosoitus Saarijärven kaupunki, kuulutettavaksi virallisella ilmoitustaululla vähintään 14 päivän ajan

Tiedoksi Keski-Suomen liitto